

Kalaitė dar nebuvo mačiusi antros žiemos ir pasaulio, išskyrus garažą prie provincijos kelio. Už autoserviso viena žaidė su senos padangos gabalu; kandžiodama jį, vis išmesdama aukštyn ir bėgdama vėl jo pastverti pastebėjo turinti žiūrovų. Į ją žvelgė iš žvyro kasyklos šalimais atsidanginęs šuva. Toje pusėje tekėjo upė, bet rudenį ji buvo visai nusekusi, todėl nereikėjo daug jėgų, kad ją įveiktum. Kalaitė paleido gumos gabalą norėdama užuosti patino kvapą, tačiau kilstelėjusi snukį pamatė iš už nuolaužų išnyrančius dar tris šunis. Tris jai jau pažįstamus aviganius purvais apkibusiu kailiu, su pritvirtintais prie antkaklių varpeliais. Dienomis jie sergėdavo avis, rūpšnojančias ražienas laukuose ir žolę aplink pramoninius angarus, o vakarais slampinėdavo ieškodami, ką nugvelbti. Bet dabar jie atsidangino čia ne dėl maisto, o dėl jos. Kalaitė lyg ir suprato ir sykiu nesuprato, kodėl jie pasirodė. Ji, kiek vyresnė nei metų, greitai mokėsi dalykų, jaudinančių ir pavojingų dalykų, kaip antai, kas yra jaunuolių vasaromis kuriami laužai arba jos vos nenunešusi upės srovė, ir dar nepatirtas patinų dėmesys buvo vienas iš tokių.

Į autoserviso sieną buvo atremta iš mašinos išimta sėdynė, ant jos kalaitė ir susirangė. Ant tos sėdynės prieš ją gulėjo ne viena šunų karta. Visai netoliese į upę panardinęs strėlę

ekskavatorius iškėlė kaušą smėlio su žvyru, ir kaip tik tą akimirką pilkas šuo ėmė artintis prie kalaitės. Trys aviganiai vėl prisiminė hierarchiją: seniausias ir didžiausias teturėjo suurzgęs krimstelti dantimis antram, kad šį nuvytų, ir tas, trečiam jau šalinantis, suinkštęs pasitraukė. Tada gaujos vadas pajudėjo mažais žingsneliais pirmyn, atlikdamas patinų ritualą, apie kurį kalaitė jau žinojo. Gąsdindami, urgzdami, šiepdami dantis – štai taip kaudavosi slėnio šunys, tačiau pilkas patinas atkeliavo iš kito krašto, kur žmonių, o gal gyvenimo buvo išmokytas kitaip. Senam šuniui pašiaušus kailį ir įsitempus bauginant atklydėlių, šis nedelsdamas metėsi ant priešininko. Buvo liesesnis, bet užteko trenktis į varžovą ir patiesė jį ant nugaros, paskui prispaudęs letena suleido dantis į gerklę. Kalaitė niekuomet nebuvo regėjusi to darant. Ją apėmė dar nepatirtas jaudulys, kai pilkas šuo, nepaleisdamas besistengiančio ištrūkti aviganiaus, surakino dantis. Kiti du, neramiai besivalkiojantys čia pat, irgi pamatė, kaip jų vado kūnas suglemba, kaip iš kaklo pasipylęs kraujas geriasi į negrįstą taką. Dabar jis taip pat atrodė tarytum sena padanga. Po akimirkos du aviganiai pragaišo laukuose.

Provincijos keliu pravažiavo autocisterna, ant stogo – per pirštą šerkšno, šis, pūstelėjus vėjo gūsiui, nulėkė žemyn. Lapkritis. Kalaitė nušoko nuo sėdynės ir žiūrėdama į besiartinantį patiną ėmė vizginti uodegą. Prieš akimirksnį jį užplūdęs įniršis jau buvo nurimęs, patinas meiliai ją apuostė ir pats leidosi apuostomas. Ji užuodė miško, žemės, lapų ir šuns, kurį jis ką tik papjovė, kvapus. Panoro jį aplaižyti ir aplaižė. Tada patinas suėjo su ja, ir taip jos vaikystė baigėsi.

*

Tą dieną juodu bėgo paupiu link ištakos pagauti euforijos, kad susitiko, bėgo palei žvyruotas seklumas ir saleles, per apleistą žemės slėnio gale. Tolumoje stūksančios kalnų keteros buvo apklotos sniegu, o šalia upės kilo cemento gamyklos, baldų fabrikai, didmeninės žemės ūkio technikos parduotuvės ir statybinių medžiagų sandėliai. Nutekamuosiuose kanaluose matė pelių, sąvartynuose – varnų, o laukuose užuodė trąšų kvapą, bet kai furgone prie vandens išvydo žmones, ji, nebijanti žmonių, suprato, jog patinas jų vengia, nes abu perbrido upę ir toliau keliavo kitu krantu. Pasileidę palei tvorą, netrukus sustojo priešais užtvanką; toje vietoje, kur upė buvo užtvankta, kyšojo vamzdžiai. Girdėjo kažkur už pylimo važiuojant mašinas. Šviesa blėso, patinas norėjo sulaukti tamsos, kad galėtų traukti atvira vietove. Jiems lūkuriuojant kalaite išalko, jau valandų valandas nieko nebuvo ėdusi, davė tai suprasti pradėjusi elgtis kaip šunytis – ėmė laižyti ir nesmarkiai kandžioti patinui snukį, tarsi jis būtų tėvas ir turėtų parūpinti maisto. Toks kankinimas jam visai patiko.

Sutemus patinas nusivedė kalaite palei provincijos kelią iki pastato, ant kurio buvo pritvirtinta didelė neoninė iškaba: kėglių link besiriantis ir vis sušvintantis rutulys. Galinėje pusėje – metalinės durys ir į mašinų aikštelę išeinantis nedidelis langas neskaidriu stiklu; ten prižištas šuo pajuto, kad juodu artinasi. Tas mažas šunytis ėmė loti tampydamas grandinę, o jie slėpėsi, kur nesiekė šviesa. Po minutėlės šunelis nutilo, įsispoksojęs į tamsą išgirdo kažkur skalijant kitą šunį ir šiam atsiliėpė,

paskui prasivėrė metalinės durys ir laukan išėjo baltą prijuostę ryšintis vaikiną. Laimingas šunelis ėmė vizginti uodegą. Jaunuolis nutrenkė palei sieną du maišus atliekų, žvilgtelėjo į dangų, kuriame nebuvo nei žvaigždžių, nei mėnulio, ištraukęs kažką iš kišenės atkišo šuniui ir glostė jį tol, kol šis ėdė iš rankos.

Tai išvydusią už mašinų pasislėpusią kalaitę apėmė dar nepažįstamas jausmas. Ne dėl to, kad jaunuolis davė šuniui kąsnį maisto, o kad jį paglostė. Matant meilę, kurią rodė vaikiną, ir besąlygišką šuns pasitikėjimą ją užplūdo savotiškas ilgesys.

Patinas jai nedavė daugiau laiko, vos tik jaunuolis grįžo vidun, išlindo iš tamsos. Šūnytis pakėlė snukį nuo dubens, bet buvo menkas, o ir prisegtas negalėjo nieko bloga padaryti. Nė nespėjęs suloti pajuto, kaip atklydėlis įsikirto jam į gerklę. Sugargė, sušvokštė, bet virtuvėje niekas neišgirdo, niekas neišėjo pažiūrėti, o kai kalaitę prisiartino prie jų, šunelis jau buvo nusibaigęs: gulėjo prasižiojęs, liežuvis išvirtęs laukan. Jos meilužiui jis nerūpėjo, anas nagais ir dantimis draskė maišus su atliekomis. Rado begales dalykų: mėsos, makaronų, kaulų, abu prisiėdė iki soties šalia prisegto prie grandinės negyvo šuns, po tamsiu dangumi neoniniam rutuliui verčiant kėglius.

Miesteliuose Valsezijoje, kur artinosi žiema, dešiniajame ir kairiajame upės krantuose ėmė skliti kalbos apie papjautus šunis: aviganį, maišytos veislės šunelį šalia boulingo klubo, apie miškan išlėkusį ir negrįžusį medžioklinį šunį, apie lėntpjūvę sergėjusį šunį ir apie juos nugalabijusį žudiką, visus pribai-giantį vienodai ir visos aukos – patinai. Užėigose, kur plisdavo

naujienos, kai kas lažinosi, kad tai vilkas. Tik vilkai taip pjau-na, ar ne? Kiti manė, jog tai nuo šeimininko pasprukęs kovinis šuo, bet šeimininkas vengia pranešti apie augintinį. Vėliau iš-plito versija, kad tai pusiau vilkas, pusiau šuo, valkataujančio šuns ir vilko mišrūnas, apie kuriuos būdavo kalbama kaip apie mutantus. Demoniškas būtybes, mat jos turinčios dvi sielas: kaip šunims būdinga, pasitiki šeimininku, kita vertus, yra žiau-rūs nelyginant vilkai. Vietinės legendos pasakoja, kad tokie pa-darai prisiartina taikiai, o tada netikėtai puola. Bet dėl tokios versijos iškilo problema: pasiutusį šunį galima, tiksliau, reikia nudėti, o vilko nevalia, jį saugo įstatymai. Tačiau ką daryti su mišrūnu? Diskusijos pagyvindavo valandas, kai žmonės gerda-vo aperityvą. Prieš išlenkiant antrą taurę bonardos*, antrą tau-rę baltojo vyno ir kampario, užsisakius dar po vieną to paties, imta šnekėti, ir netgi nelabai tyliai, kad Miškų apsaugos tar-nyba nė piršto nepajudina. Esą jie labiau mėgsta skirti baudas, o ne saugoti gyventojus. Na, kad būtų užpultas žmogus, kol kas negirdėti, tačiau kuri motina tomis dienomis paliks vaiką žaisti lauke? Šiaip ar taip, buvo medžioklės sezonas ir po slėnį klajojo begalės medžiotojų. Medžiojančių šernus, gemzes, el-nius, jaunas blondines... Vyrų šitaip linksmindavosi, laidyda-vo užuominas ir baksnodavosi alkūnėmis, įsimesdavo burnon porą žemės riešutų ir merkdavo akį padavėjoms. Tada ištuštin-davo stiklą iki dugno, atsiskaitydavo ir įsėdę į pikapą grįždavo pas žmonas vakarieniam. Jeigu koks į šunį panašus padaras būtų bėgęs per kelią, jie nė nesusimąstę būtų jį partrenkę.

* Raudonojo vyno rūšis. (Čia ir toliau – vert. past.)

*

Tą naktį kalaitė sapne regėjo savo motiną. Sapnavo esanti be galo maža, kartu su broliais prilipusi prie motinos. Per miegus judino letenas, tyliai inkštė, sapne varžėsi dėl spenio su tokiais pat šunyčiais kaip ji. Aplink buvo žmonių, veidų nesimatė, bet užuodė juos, girdėjo balsus, vėliau iš tos pusės, iš kur sklido balsai, išniro ranka. Buvo didesnė už ją, pajuto jos svorį, pirštus, sugriebiančius kūnelį, kaip toji ranka suima ją ir kelia aukštyn.

Persigandusi nubudo ir suprato esanti tamsoje nežinia kur. Pirmiausia atpažino savo meilužio kvapą, tankų kailį ir kaulėtą krūtinę. Tas kvapas iškart nuramino. Paskui įžiūrėjo visa kita juos gaubiančioje naktyje: cementinį stulpą, šalia kurio slėpėsi, virš jų pravažiuojančios mašinos garsą, gurgenančią upę. Nežinojo, kiek dienų jau keliauja ištakos link. Tačiau nespėliojo, kur patinas ją vedasi, sekė įkandin, ir tiek. Pilkas šuo sergėjo ją ir dabar: iš jo kvėpavimo ritmo suprato, kad jis ilsisi, bet nemiega.

Anksti rytą abiem traukiant pirmyn per brūzgynus, kalaitė pastebėjo upėje kažką judant. Užuodė moters kvapą. Gebėjo atskirti nuo vyro kvapo. Apėmus smalsumui, palikusi patiną išdrįso prisuartinti iki tos vietos, kur augmenija baigiasi šalia vandens.

Moteris brido į sietuvą. Jos oda buvo baltutėlė, plaukai raudoni. Buvo šalta, jai iš burnos veržėsi garas, bet ji vis tiek pamažėle ėjo gilyn. Kai vanduo ėmė siekti šlaunis, pajuto, jog kažkas ją stebi, ir grįžtelėjusi į krūmų pusę išvydo kalaitę. Jūdviejų žvilgsniai susitiko. Kalaitę vėl užplūdo tas jausmas, tasai ilgesys.

Jos meilužis atsidūrė greta. Jis irgi stebeilijo į moterį, o moteris žiūrėjo į juos abu. Paskui patinas snukiu nesmarkiai trinkelėjo kalaitei per kaklą ir nubidzeno. Ji išsigando; jeigu liks čia, jis nueis sau, todėl paliko moterį vandenyje ir nusekė jam pavymui.

Vėliau kraštovaizdis persimainė, slėnio gale žėlusius brūzgynus pakeitė spygliuočiai ir retesni beržynai. Laibi beržai prie kranto ir tankus miškas už jų. Ir upė, žemai užtvenkta, įkalinta pylimų, nuslūgusi siurbiant vandenį, čia tekėjo laisvai tarp akmenų, o toje vietoje, kur netikėtai darė kilpą šiaurės pusėn, juodu išvydo sniegą. Tiksliau, ploną, prieš keletą dienų iškriatusio ir pavėsyje išlikusio sniego šydą. Pauosčiusi ir atpažinusi kvapą, kartais atsklindantį iš toli, kalaitė užsimanė paragauti sniego ir suprato, kad tai ne maistas, kad su juo žaidžiama. Nagais pradraskiusi suledijusią plutą, panardino į sniegą snukį, nusičiaudėjo; tada panardino vėl, ausys ir snukis aplipo sniegu.

Per tą laiką patinas aptiko pašiūrę, pastatytą iš lentų ir skardos. Stogė kyšojo dūmų vamzdis, bet dūmai nerūko. Pauostinėjęs aplinkui nepajuto pavojaus, sekdamas paskui kvapą rado groteles ant dviejų plytų. Ant grotelių buvo likę prikibusių riebalų. Jų buvo ir pelenuose, tad ėmė rausti norėdamas ištraukti tai, ką užuodė.

Tai kalaitė pamatė, kaip iš miško iššoka šuva. Pamatė ją bėgantį, buvo didelis, juodas; partrenkęs pilką šunį, dantimis kibo jam į dešinį šoną. Nelauktai užkluptas patinas pajėgė apsisukti ir ėmė kandžioti, kur tik galėdamas, bet juočekis suvarė